

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Szabotica, 1922. évi január hó 11. XXIII. évfolyam 11. szám. SZERDA

Megjelenik minden reggel, ünnep után délben.
Telefon: kiadó hivatal 8-58. szerkesztőség 5-10.

Ára fél dinár

Szerkesztőség: Kralja Aleksandra-utca 4. sz.
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra-utca 1. szám.

A királyi nász

Beograd utcáit fellobogózták és kivilágították. Kigyuladt ablakok és kigyuladt szívek ünnepelték a feleséges közfoglót s a trón felé fordított tekintetek szimbolizálják azt az örömet, amivel a hű király hű népe ki akarja venni részét az ünnepből.

Királyok házasságait nem az égen kötik. A szív legtisztább vonzalmait is a politikai megfontolások kísérik s a legtitmebb vonzódáshoz, legbensőbb érzéshez is hozzákötődik — mint gőzhajóhoz az uszár — a politikai következmények egésze sora.

Ami a szemünk előtt végbemegy, az messzi jövőnök előtt nyitja föl a történelem perspektíváját. A Balkán államai, amelyek eddig egymást marcangolták véres és elkésereedett harcokban, most nászra lépnek egymással. Mert most az történetek, hogy amikor fejedelmi családok lépnek házasságra, akkor hiestársakká válnak a népek is.

S most a Balkán országait kötik össze a nászok a nyászománnyal. A görög királyi család, a romániai Hohenzollernek és a Karagyevicsok egy családú melegek össze s egy családdá melegek össze ezáltal s erbnorvái, a román és a görög nép is. A Balkán nagyhatalom lép elő a házasságok lépésén. Törökország már ugyis elvesztette európai szerepét, attól lehet tartani, hogy a most folyó háború kiegéti bűle négy a vallási érz s összetartó erejét is. — a világ nép évek óta nem tesz már más, mint keresi a közédési felváltva a beogradi és a bukaresti kormányokhoz. A királyi nászok egy kétonálag hatalmas, politikailag tekintélyes s gazdaságilag értékes népek szövetség vé alakítják át a Balkán országait. A kisanant ezáltal olyan hatalmas erőterlekeket nyer, mely messze halhatóvá é engedelmességet kikényszerítve fogja tenni minden állá fogalását.

Királyok násza: népek békjeje. Az a sok sűrűlődségi felület, ami két egymás mellett élő nép közt óhatatlanul és elháríthatatlanul felharszik, földik, az a sok gyuanag, ami két vetékedő nép lelke-n salakként lerakodik egyszerre önik el az első fejedelmi készorításnál. A hátravillongások, ami eddig megmérgezték a két egymás mellett élő nép életét s már-már odáig élesedtek ki, hogy a feyvertársakal laz san vilázi éntelekké változtatták étegy másótól, mind éntenne a királyi közfoglót után. A modern állam kormányától hiába tünik, hogy a földi mi jogkört egés szemeltemen leszik, a népek közszelleme mégis a maga szimbo umát látja a

király személyében és testvérének fogadja azt, akit testvére és verévé fog d uralkodója. S a történelem eseményei nem a dogmák tanítását, hanem az eleven közszellemet igazolják.

Béke és hatalom: ezt jelenti a királyi közfoglót. Hatalom kifele és béke befelé — ezt a nászajándékot adhatja népeinek a jejespár. A Balkánnak még misztikusan nagy teadai vannak. Még nem is sejt-hető, milyen gazdasági erők szuny-nadnak föl nem tárt földjében és mily n lehetőségeket ígér az első kapavágás, az első keréknyom, ami szüz vidékeit akarja először a kultura ölszabadiító igájába hajtani. Rengeteg munkát kell addig elvégezni, amíg a Balkán megszabadul-ják a „balkáni“ jező odinától s

amíg kiverik a közudatból azt az éleletet, amelyik Európa erkölcsi és gazdasági lerongyolódását „Európa balkánizálása“ névvel jelöli meg.

De amíg a Balkán népei egymást marcangoló ellentétek voltak, addig meg se indulhattak az európaiosodás felé vezető uton. A nagyhatalommá előlépő Balkánnak első feladata az lesz, hogy a mesék hő-nérföldet lépő csizmájával érje be a kulturában, jólétben, éleiszívno-malban előte haladókat. Most már a haladás minden előfeltétele meg van adva. A kis országok nagyvá-nótték a háború alatt s a naggyá nőtt országokat a politikai okosság s a szívek vonzalma egy hatalmas balkáni szövetségké emeli.

Az ország népe meghatva lenget-kendőjét királya és jövendője felé

Előkészületek a király fogadtatására.

Sándor király csütörtökön, 12-én délután 3 órakor érkezik vissza Beogradba.

Fogadtatására nagy előkészületeket tesznek. A fogadtatáson résztvesz a kormány, a parlament, a hadsereg, az egyház és a főváros egész közönsége. A menyegző ideje még nincs meghatározva, de az udvari vagyis letlele, tehát április közepe előtt semmi esetre sem tartják meg.

Bukaresti hírek.

Bukarestben és egész Romániában a nép lelkesedése leirhatatlan. A lapok a király képét közik és dícsírnuszokat írnak róla. Az ország hangulata rendkívül barátságos az SHS. királyság iránt. A közvélemény a házasságnak rendkívül politikai és diplomáciai jelentőségét hangoztatja.

Ferdinand király Beogradban.

Bukarest jól informált helyen nyert értesülés szerint, Ferdinand király január végén ellátogat Beogradba.

A menyasszony családja

Mária hercegnő a menyasszony a román trónon uralkodó Hohenzollern Ferdinand középső leánya. A Hohenzollerneket a román parlament 1866-ban hívta meg a trónra. A Hohenzollern öse Collorini Burhardus, (meghalt 1061-ben) aki Burhanger sváb hercegi családból származott, amikor Hohenzollern Frigyes nürnbergi örgörő brandenburgi választ fejedelm lett (1415-ben) a Hohenzollern család két ágra szakadt. A választófejedelem ága potensitás lett és megalapította a porosz királyságot. Az ifjabb ág, Hohenzollern-Siegmaringen katalikus maradt és nem kapott nagyobb politikai szerepet, de különösen családi összeköttetéseinél fogva nagy tekintélynek örvendett. Ennek az ifjabb ágnak leszármazottai a román trónon ülő Hohenzollernek. A jelenlegi román király, Ferdinand, Romániának második Hohenzollern családból származó királya, aki apjának I. Károly királynak, a világháború kitörésekor bekövetkezett halála után került a trónra.

Női ágon a román Hohenzollern rokonágban vannak a Bonapartekkel is, miután Hohenzollern Károly Antalnak az anyja Jeromosnak, I. Napóleonnak a leánya volt. A jelenlegi román királyno Kóburgi hercegi családból való és rokon-ságban van az angol, belga és bolgár királyi családokkal. A királyno unokája Viktória volt angol királynoékn.

A menyasszony

A menyasszony, a király három leánya közül a középső. A legidősebb a görög trónörökös felesége,

Sándor király eljegyzése

Áprilisban lesz az esküvő — A jövendőbeli királyné A kormányok köszöntése

A sinajai látogatás

Sándor királynak Mária román királyi hercegnővel történt eljegyzését Take Jonescu egy távirata tudatta a beogradi kormányval, a sajtóhorda azonnal közlte a nyilvánossággal a király eljegyzéséről szóló hírt.

A román külügyminiszter, Darussi az eljegyzési hírt megelőzőleg, a következő jelentést közölte a Sándor király látogatásáról.

„Sándor király látogatásának búrtságos jellege van, amit legjobban bizonyítanak azok a felkösöntők amelyek a vasárnapi ebédén hangzottak el.

A díszelőd után a királyi családnál fogadtatás is volt, ez a király kívánságára intim jellegű volt.

A király programja szerint több családi kirándulást is rendeznek Sinaja környékén, ahol most igen szép az időjárás.

A meleg családasság jelzi az a szívelyes viszonyt amelyben a két szövződés állam él.

Köszönti egymást a két ország

Darussi román külügyminiszter ma a következő üdvözlő táviratot intézte dr. Nincses Momesilo külügyminiszterhez:

„Abban a pillanatban, amikor népeink évszázados barátságának oly szerencsés bizonyítékát látja a sinajai királyi eljegyzésben, kellemes köztársaságunk tarlom arr kéri Exce lencidat, fogad a legszívesebb köszönetemet azért a Iradozásáért, amelyet ennek az örvendetes eseménynek a megvalósítása érdekében követelt el és amely olyan nagy befolyással lesz népeink együttes jövőjére.“

Darussi.

Pasics miniszterelnök ma a következő szövegű üdvözlő táviratot kapta Take Jonescu román miniszterelnöktől:

„Nagy örömmel közlöm, hogy Öfensége Mariora hercegnő eljegyezte magát.Sándor király Öfenségevel. Azt a művet, amelynek mi ketten közel kilenc éven át békés Iradozásunkat szenteltük, ez az esemény most megkoronázza. Munkálkodva a két ország szövetségén, az évszázadok óta tartó, s ha meg nem bomlott jó és teljes szomszedság jelszava vezetett mindenkor bennünket. Ez diktálta nemrég is azt az egyezményt, amelyet az Önök fővárosában töltött fel-diretlen tartózkodásom ideje alatt kötöttünk. A háborúban dicőséggeggel övezett lét dinasztia szövetségét ez a királyi fog most csak megerősíti és megpecsételi azt a testvéri éget, amit semmi se ingathat meg.“

Take Jonescu.

Az eljegyzési hír hatása

Beograd. A főváros lakossága nagy ujjongással fogadja az eljegyzés híreit. A közértelek föl vannak lobogozva. Sok román zászlót látni. Az idegen követségek is kitűzték az állami lobogókat. A sepo részletesen foglalkozik az eljegyzéshírel. Az értelek krakatisma már ittétték a királyi menyasszony arc-képe. A városban nagy előkészületek tesznek a király fogadtatára.

A minisztertanács tegnap ülésén foglalkozott az eljegyzéssel. Még tegnap üdvözlő sürgönyt menes-tettek Sinajába. Pasics miniszter elnök külön sürgönyben üdvözölte a királyt. Emándi román követ tegnap del lött megátogatja Nincses külügyminisztert és üdvözölte a király eljegyzése alkalmából.

a legifjabb még hajadon. Mária hercegnő 1899 december 27-én született. Külföldi proessorok nevelték a hercegnőt, akinek a képzettsége messze túlmelegedik az átlagosnál. A hercegnő föltünő szépség.

A jövendő királyné Mária királynő nevelő fog viselni. A szerb történelem már ismer egy Mári királynőt. Az első 1326-ban lett felesége Dusan cár apjának Pecsenszki Stevannak. Eddig a szerb trónon 19 szerb, 8 görög 4 bolgár, 3 magyar, 1 francia, 1 lengyel, 1 orosz és 1 román hercegnő ül, mint a király felesége, Alexander román vajdának a leánya, volt az első román származású szerb cárnő. Ez Dusan cáfiának volt a felesége.

Mária hercegnő, a menyasszony, a háboru idején is Bukaresiben tartózkodott és sebesültek ápolásával foglalkozott. A teográdi sajtó megállapítja, hogy Mária hercegnő most találkozott először Sándor királlyal.

A külföld véleménye

A külföldi sajtó egyértelműleg nagy figyelmet szentel a király házasságának. Általános az a vélemény, hogy az utódálmok egész politikai konstelláció előtt állnak.

A beogradi román követ szerepe.

Beogradi diplomáciai körökben ezekben a napokban sokat beszélnek Emandi beogradi román követéről, melyeket beogradi tartózkodásának egy esztendeje alatt szerzett. Emandi, aki hazájának egyik legkitünőbb diplomataja az az utasítással jött Beogradba, hogy a két szomszédos ország közötti viszonyt minél barátságosabbra tegye. Emandi egy év óta a legnagyobb titokban azon fáradozik, hogy a két királyi család közötti kapcsolatot létesítsen. Az egyjegyzes napján Take Jonecuc, a román miniszterelnök üdvözlő stírgönyit küldött Emandinak.

Egyébként a beogradi politikai körök is meleg ünnepeléssel köszöntöttek a román követet.

Az utca mozgósításával fenyegetőzik az osztrák pénzügyminiszter

Bécs. A Neue Freie Presse jelentése szerint Gürtler pénzügyminiszter egy küldöttség előtt, mely egyetemi tanárokból, a tudományos és művészeti testületek kiváló képviselőiből állott, feltűnő kijelentéseket tett. A küldöttség a gobelinek elzáróztatása ellen kívánt nyilatkozni, de a miniszter a szónokot félbeszakította és kijelentette, hogy ebben a dologban nem engedti magát szabadkántól eltéríteni. A fő adatlát elején azt kérdezte a megjelentek: "Kik önök?" A végén pedig azeket mondotta:

— Ha az agitáció következtében az akció nem sikerülne, akkor az

utcat fogom mozgósítani az agitátorok ellen.

Ez az eljárás nagy feltűnést keltett. A lap megjegyzi, hogy eddig még minden osztrák pénzügyminiszter kizárólag tárgyi érvekkel válszolt. A megvetésnek ilyenmódóval kifejezése a tudomány és művészet képviselői ellen egy miniszter részéről példítlan eset. Az utcával való fenyegetőzést a polgári pártok miniszterének sehogyszem illik a szájába. Egy pénzügyminiszternek, — mondja tovább a lap — aki külföldi hitelt akar, így nem szabad beszélni.

Az idegenek kötelező jelentkezése

— Tíz napon tul tartózkodási engedélyt kell kérni —

Nemrégiben egy rendelet elen meg, amelynek értelmében a városban tartózkodó idegeneknek haladéktalanul jelentkezniük kell osztrák szűzött. A jelentés az városban meg is indult, azonban a jelentkezőket vissza kellett utasítani, mert a rendelet a városhoz még a mai napig sem érkezett meg. Mihamint a rendelet a hatóság kezébe került, azonnal közölni fogják a jelentkezők pontos határidejét.

Főnáll azonban a kötelező jelentkezésnek egy másik formája, amelyet illetékes helyen nyert értesülésünk szerint, a legelőbben nem tartanak be, valószínűleg azért, mert nincsnek tisztában a rendelettel. Ugyanis a főnálló rendelések szert erint minden idegennek, aki tíz nappal tovább tartózkodik Subotićán, bármilyen okmányokkal legyen felszerelve, vagy ha az illető külföldi utlevéllel érkezett is, a tíz nap leletével tartózkodási engedélyt kell kérni a város tanácsától. A jövöbben a rendörög a legelőbnyesebben fogja ellenörizni ezeket a bejelentéseket és akik a kötelező jelentkezést elmulasztják, azokat a

legszorobban fogják büntetni. Épp a mai napon rótt ki az illetékes hatóság két ilyen büntetés, mégpedig olyan esetekben, hol az eljárás jóhiszeműsége bebizonyított volt, azonban a tartózkodási engedélyt mégsem kérték idejében. Erdekese, hogy elsősorban a jelentkezők elmulasztó idegen munkadóját, vagy ha ilyen nincs, ugyazáróadóját vonják felelősségre és arra róják ki a büntetést.

A tartózkodási engedély megszerzése alól senki sincs mentesítve. Minden idegennek, aki tíz napon tul tartózkodik a városban, kérelmezni kell ezt a tartózkodási engedélyt a városi tanácshoz címzett kérvényben, amelyet a városban 11. emelet, 106. számú szobában Zivanovity bejelentő hivatali főnök néel kell benyújtani. A kérvényben föl kell sorolni, hogy a kérvényező milyen módon került ide, mi a tartózkodásiának a célja és meddig akar a városban maradni. A városi arács azután minden méltánylász érdemi esetben amugysz megadja az aras határidejét a tartózkodási engedélyvel.

Nem oszlatják fel a vajdasági államrendörög detektivistületét

A testület főnökének nyilatkozata

Egyes tévesen magyarázott hírlapi közlemények nyomán olyan hírek terjedtek el, hogy a vajdasági állami titkosrendöröset megszüntetik. Ez a titkosrendörög 1919. eleje óta működik. Az államrendörög detektivistületének hatáskörébe igen fontos ügyek tartoznak, miután ez a hivatal egyformán rendelkezésre áll ugy a politikai, mint a rendörög és katonai hatóságoknak különleges ügyek elintézésé céljából.

Az állami titkosrendörög megszüntetése kérdésében a „Bácsmegyei Napló” munkatársa ma kérdést intézett a BBB. államrendörög detektivistületének főnökéhez, Szimics Milorádozhoz, aki a testület sorsáról a következőket mondotta:

— Azok a hírek, amelyek az állami titkosrendörög megszüntetéséről a legutóbbi napokban elterjedtek, nem felelnek meg a valóságnak. Mindössze arról van szó, hogy az állami költségvetés kiadásainak redukálása érdekében az egész vonalon keresztülviszik a tisztviselők létszámának csökkentését.

— Ezen az alapon a belügyminiszter elrendelte, hogy a BBB. állami titkosrendörögnél működő detektivek számát csökkentésük, miután ugysz fölösleges létszámában voltak detektivek szolgálatban. Ennek értelmében január elején megszüntettük az állami titkosrendörög Veliki-Becskerekén működő kirendeltségét, amelynek főnöke Miháldszics Zsarko volt és összpontosítottuk az egész detektivistületet Subotićára, ahova így a bányai kirendeltség beolvadt. Így az egész Vajdasági részére most már csak a subotićai főnökség maradt fönn.

— Szó van arról, hogy a határrendörög megszervezésével —

Az Óra

Irita: Szóllősi Zsigmond

Amint a körötről befordult a Bérkocsis-utca, a Latini feje valami fűres, egészen kis eszéssel felebb omolt az alacsony, kékcassárga kaucsukgallérba. Mintha azt a kevés kis nyakát is hirtelen kirántották volna alula. A kaucsukkrágit két feketeerd hervaadt sarka az álla elé szökött és a Latini két apró szürke szemé félénk kutatással villant ki a kemény kalapja széles, zsirtól súlyos eresze alól.

Latini szőgyelte magát az emberek, a jó Isten és fékint az utcaja előtt, amelyben ismerték és — szerénytelenség nélkül lehet mondani — valamikor tisztelték. Mert Latini közjó könszággal foglalkozott a koldusok, a gyermekek és a kutyák mányában. A koldusoknak három krajczárkat, a gyermekeknek krumplicukrot, a kutyáknak csontot és kenyérdarabokat osztogatott. Nem hivatalból, hanem a szíve hajlandóságát követve, saját jólehetéül kifolyólag. Mert Latini Géza ötvényegés, nőllen, segédhivatali főtisztviselő volt, aki minden elején kétszázegyenvenhárom koronán fölül még bizonyos telences számú filléereket kapott munkássága ellenértékéül. Szóval olyan öszegget, amely szükségletei fedezésén tul módot adott neki arra is, hogy egyéni kedvelésének is előzhasson.

Amikor meztlábos kölykök a Bérkocsis-utcában hangos üvöltéssel rohantak elébe, volt olyan szemelenél is, aki a mocskos kis kezével belevágta a zsebébe, minden nap majd lezuhát az élelök egyetlen édességéért; — a kapu alatti árus kutyája megérezte a jöttét, kiugrott a láda mögül és farkcsóvája, villogó szemmel várta a maradrékol, amit az édeszökből hozott számára; — és a zölkölkényes öreg koldus a sarkon nagy meggyözödéssel mondotta:

— Bár a nagyságos ur egyszerű fönyereméduyt csinálna. Az lenne jó nekem. Mert akkor én feketekékvét innék.

Egészen boldognak Latini akkor se érezte magát. Meztlábos gyerekeket látott télen, gyöngye kis lányokat és rongyos, köhögös öreg embereket, akik néhez balyukot cipeltek. De a boldogan vihögő kölykök, amint a krumplicukrot ropoglatták, a vidáman ugráló kutyá, a hálás motyogó koldus mégis kedves nuszuka volt a szívének. És mint később kiderült, ez az idő volt az élete aranykorzaka.

Erre akkor eszmélt rá Latini, amikor a krumplicukrot meg az alamszifanfillérek — mint a fillérek egyáltalában — már nem szerepeltek a mérlegében. Hogy maradtak el? Hogyan eszuszak ki az éleféből? ... Mikor osztotta ki az utolsó porcióikat, erre épp oly kevésé eméltkezett, amint

arra, mikor küldte vissza először a borfiat, amint a szokásos stréfkát oda akarta tenni a tányérja mellé.

Latinival tulajdonképpen senmi nevezetes se történt. Nem vitték el katonának, a hivatalában is ott maradt, a fizetése meg akkora lett, hogy alig fért a bugyellárisába. Csak éppen hogy ebből a sokból a feleire se telte annak, amire valamikor a kevésből is futotta. Latiné azt különöské, értehetetlenek és feltétlenül elmulandónak érezte. De a védettéül nyilván megérették. A koldusok, a gyerekek, sőt a kutyák is. Mert nem reklamátlák a járandóságukat. Minden szó és mozdulat nélkül belenyugdott abba, hogy most már másként van, mint az előtt volt.

Az egyetlen, aki nem tudott belenyugodni — ő maga volt. Nem magamiall. Hiszen ő csak elégedélt tovább is egy kicsit még vékonyabban. De hiszen vékony volt az élete addig is. De a szűgyen égette és a lelkiismeretfurdalás. Hogy olyan rettenetesen tehetetlen éppem most, amikor annyira szükség lenne, hogy az ember tegyen valamit. Mikor nem krumplicukrot keltene a gyerekeknek, hanem egy darab kenyéret az éhes öregeknek Latininak fáj a szíve. Néha olyan pöhéz volt, hogy a terhe alatt meghajlott a szemébe és a két kezével meg, kaszálló mozdulatokat vágott fölé a levegőbe. Nézte a sovány, sápadt, vékony vállken

dös asszonyokat, amint üres szájtartó barangoltak a piac körül, a rongyos gyerekeket és, ami mindennél szomorúbb volt, a didergő, roskadozóva handukoló öreg embereket, amint a kintől szinte sűrű arccal köhöcsölve hallagtak a falak mellett.

Néha égő prósság öntötte el a homlokát. Ez a fellobogó rossz lelkiismeret lángja volt. Latinának észbe jutottak — a fölöslegei.

Mert kincset ugyan nem dugdosott a szalmazsákjában, de azért neki is voltak, igenis voltak fölöslegei. Volt először is egy tájképből való szivarzippkája abból az időből, amikor még szivarozott. Másodsor: egy csak vasárnapi használatra tartott tűnnapló télikabátja, amely már évek óta a szekrényben élte a maga féltve őrzött nyene életét. És volt végezetül még egy drága, hatalmas kincs. Egy duplafedelű aranyórája, ama nikellen kívül, amelyet a hétköznapi idő mérésére a zsebében hordott.

Ezt az aranyórát Latini elézött több mint husz esztendővel, igen jelentéknny munkák fejedelméi jutalmául egy ügyvédöl kapta, akit azóta bezártak, mert kiderült, hogy hamis volt a diplomája. Az óra gyönyörű munka volt, a gavallér ajándékozó szerint svájci gyártmány és az egyetlen hibája, hogy nem bírta az itteni klímát. Nem járt. Ami azonban egy ilyen értékes diszjuntéül bizonyára nem is

amely küszöbön áll — meg fog szünni az állami titkosrendőrség működése. Azonban, hogy ez mikor következik be, az teljesen bizonytalan és addig működni fog ez a detektívtestület, amelynek fontosságát a belügyminiszterium igen jól ismeri, miután az itteni viszonyok egyelőre még feltétlenül szükségessé teszik ennek a különleges rendőri szolgálatnak a fenntartását.

— Így tehát szó sem lehet az államrendőrség vajdasági detektívtestületének megszüntetéséről ma még, mindössze csak annyi történt, hogy a detektívek létszámát mintegy 30 százalékkal csökkentették, de ezeket a január elsején elbocsátott detektíveket is sikerült már nagyrészt részint állami, részint pedig közigazgatási szolgálatban elhelyeznünk.

A moratórium-tervezetnek valutaromboló hatása van

A külföldi pénzügyintézetek megszüntetése az SHS királyság pénzügyintézeteinek hitelét

A pénzügyi körök már hosszabb idő óta foglalkoztatja a jugoszláv valutának stabilizálását, illetve javítását célzó moratórium-rendelet.

Kamandari pénzügyminiszter angolai utja alkalmával hosszasan és behatóan tárgyalt az angol, francia és olasz pénzügyi körökkel, melyek szeptemberben hozták is járultak ahhoz, hogy a SHS. királyság kereskedői 18—24 hónapos haladékok kapjanak, kello előzetes garanciák mellett, külföldi tartozásaiat kiegyenlítsék. Azóta a pénzügyminiszterium, a minisztertanács, a kereskedelmi kamarák és a többi érdekelt körök ismételtlen foglalkoztak a moratórium kérdésével, sőt az erre vonatkozó rendelettervezet is elkészült. Ennek dacára, hogy a kereskedők külföldi kifizetéseinek elhalasztása a belső körökben csökkentette az idegen valuták iránti keresletet, a külföldön pedig a jugoszláv valuta kínálta át, a tervezett moratóriumnak eddig semmi valutavivő hatás nem volt észlelhető. Pénzügyi körökben nyert értesüléseink szerint a moratóriumnak, mely ugyan még az előkészítés stádiumában van, semmi gyakorlati haszna a valutajavítás tekintetében nem tapasztalható, sőt annak híre egyenesen káros a valutára.

A moratórium híre ugyanis a külföldi piacon nagy idegességet

okozott és bizalmatlanságot keltett a SHS. királyság pénzügyi köröve szemben. A fizetések elhalasztásának hírére ugyanis

a külföldi pénzügyintézetek a jugoszláv intézetek hitelét felmondták

és értesítették őket, hogy a jövőben csakis betételek erejéig teljesítenek helyettük kifizetéseket. A kereskedők sem kapnak külföldi kölcsönt, mert a külföldi pénzügyi körökben a moratórium terve kereskedőinkkel szemben nagy bizalmatlanságot keltett.

Ennek a bizalmatlanságnak tulajdonítható, hogy kereskedőink és pénzügyintézeteink minden üzletet és kifizetést csak készpénzben egyenlíthetnek. A hitel megszüntetése uabbnagymennyiségű jugoszláv valuta forgalombahozatalát, illetve a külföldön való piacdobását teszi szükségessé, ami természetesen a valuta újabb esését vonja maga után. De maga a moratórium terve is megingítja a külföldi bizalmát az itteni pénzügyi körök iránt, ami már morális szempontból is természetesen rontó hatással bír a valutapiacra.

A moratórium tervének tehát egyelőre csak a hátrányai mutatkoznak. Bár kétségtelen, hogy a kereskedőkre nagy előnyt jelentene, ha külföldi tartozásaikat a mai ár

fontos. Latin legalább nem tartotta annak. Az ilyen drága holmi úgy sem arra való, hogy elstrápiálják. Csak arra jószámla, hogy néha elővette és gyönyörködött benne. Azután megint vizsgálta a szekrényébe és esztendeig meg gondolt rá.

De most... most napok óta nem hagyta békén ez az óra. A szipka meg a kabát... erre még szüksége lehet. De az óra? Van neki másik. Ez csak ugyan fölösleges. Egy aranyóra a szekrényben, mikor öreg emberek téli idején vékony rongyokban dideregnek...

De az az óra most egy vagyont ér... És ott hever a szekrényben... Hát szabad ez?

Latin éreztette, hogy ez nem szabad. Bődig se lett volna szabad. És szégyellte, nagyon szégyellte a küzdelmet, melynek árán az elhatározásig eljutott.

Az óra a tenyerén tartotta az órást és mosolygva nézett Latinira. Csöndesen kérdezte:

- De hát mit csináljak én ezzel?
- Latin kissé értetlenül felelt:
- Mit? Vegye meg!
- De minok vegyem meg?
- Hogy eladja és keresen rajta.
- Az óra most megint furesán mosolygott.
- Ezt? En nem árulok ilyesmit!
- Nem árul ilyesmit?
- Nem, kérem. Ha én ilyesmit eladok, akkor engem bozának.

Ránézett Latinira és kissé elcsodálkozott, halk hangon mondta:

— Hát uraságod igazán azt hitte, hogy ez arany? ... Aranyának vette? ... De csak nem?

Latin szédülten botorkált hazafelé. Úgy lépejt, vakon, bukdácsolva, mint a részeg. Az újjak kábulatban morosolták az órást a zsebében. Valami nagy, vesztelt zúgás süketítette füleit. A feje jobbra, balra billent. Akadozó volt a lélegzete és néha megállt egy pillanatra és lehuntya a szemét.

Amint belépett a ház kapuján, zavaros lármá fogadta. A lépcsőházban összefutott cseledek kiáltottak:

- A mentőkért kell telefonálni!
- Itt lakik a doktor a harmadik házban!
- Rendőrt kell hívni!

Latin kódos szemmel nézett körül. A lépcsőfordulón egy heverő szeneszák mellett egy heverő, rongyos öreg ember meredt szemmel és vonagló szájjal. Franci bészi.

Csak nézte zavaros szemmel, szédülten, némán. Valami bűnösüggel érezte az agyán és ebben a bűnösüggel ban egy furcsa, egygyűjtő, de sürgető és parancsoló gondolat. Lassan, vándorzó léptekkel tartott az összerökdött, rongyos öreg emberhez, leterdelt mellé, ráhajolt és mintha a szívet tápatná, reszkető kezével odalopta a fejé alá, a kebelébe az órást.

folyamoknál előnyösebben tudnak kiegyenlíteni, viszont az illetékes köröknek módot kell arra is keresniük, hogy a moratórium folytán előálló bizalmatlanságot megszüntessék és pénzügyintézeteink hitelképességét a külföldön újból helyreállítsák. Enélkül minden kormányhatósági intézkedés balul fog kiütni és orvoslás helyett ártani fog.

A magyar kiscgazdapárt

eiszámolást követel a bankgassei milliőrök és a burgonyapénzrő — A választójogi javaslat részletei —

Budapest. Rubinek Gyula temelése miatt a nemzetgyűlés kedden nem tartott ülést. A nemzetgyűlés tagjai testületileg vettek részt a temetésben.

Az indennitási vita során a következő szónok Kovács J. István, aki a szerdai ülésen szóvá teszi a jogászoktól, amelyet karlista tüntetésnek terveztek és pártja nevében követelni fogja a bankgassei milliőrök és a burgonyapénzrő való sürgős elszámolást. A szerdai ülésen fogja megismertetni Rassy ismeretes indítványát, amely az összes Habsburgok jogának megszüntetéséről szól.

A választójogi javaslat csak a hét végére készül el. A javaslat részleteiről politikai körökben többféle verzió van. Ezek közül annyi bizonyos, hogy az arányos választás mód szeré a javaslat elejtette.

Teljesen meg fog változni a választókerületek beosztása is, amely a mai Magyarország területéhez fog igazodni. Most ugyanis sok olyan kerület van, ahol alig néhány száz szavazó választ képviselőt, szemben azokkal a kerületekkel, ahol negyven ezer választó van.

A szavazás községenkénti és tilkos lesz. A törvényjavaslat mégis megszorított jelent a Friedrich-féle rendelkezésben statuált választójoggal szemben. A férfiaknál a korhatár husz évről huszonhat évre emeli fel, a nők aktív és passzív választójogát pedig harminc évből állapítja meg. De a női választójog jelentékenyen megszűnik, mert a magasabb képességgel bíró nőktől eltekintve, csak azok kapnak választójogot, akik harmincadik életévüket betöltötték és családjanyk. Bizonyos megszorított tervet a javaslat a katonák választójogát illetően is

Létrejön az új európai szövetség

A cannesi tárgyalásokat pénteken befejezik — Lenin a genauai konferencián —

Páris. A cannesi érkeziket hétfőn délután folytatta munkáját. A pénzügyminiszterek tárgyalták a Németország által eddig fizetett jóvátételei összegének elosztásának tervét.

Páris. Hivatalos francia körökben biznak a végleges megegyezésben úgy az angol szövetség, mint a német jóvátétel dolgában. Két ségtelen, hogy Belgium is csatlakozni fog a főhatalmak álláspontjához.

A jóvátételei összeg kérdésében a különbözet az angol-olasz és francia-belga kívánások között kétszáz millió aranymárkát tesz ki.

A Temps szerint a legtöbb kérdésben megegyezés jött létre.

Függennek csak azok a kérdések maradtak, amelyeket csak a német szakértők meghallgatása után lehet eldönteni.

A német szakértők meghallgatására csütörtökön kerül sor.

Tekintve, hogy gyors megegyezésre számítanak, a

cannesi konferencia pénteken véget ér.

Anglia Berlinbe akarja helyezni a jóvátétel bizottság székhelyét, hogy végre megszűnjék a folytonos verseny és féltékenykedés, a garanciális bizottság és a jóvátételei bizottság között.

Német vélemény az angol-francia szövetségről.

Berlin. A Deutsche Allgemeine Zeitung cannesi tudósítója szerint az egész cannesi program csupán takaróit szolgál az Európa politikai újjalakításáról folyó tárgyalások számára.

Francia oldalon

az angol-francia szövetséget kizárólag Németország ellen irányuló defenzív szerződésnek tekintik.

amelyhez valószínűleg Belgium és Olaszország is csatlakozni kíván.

Angol körök ezzel ellentétben azt mondják, hogy a szövetség csupán kezdete egy nagy politikai tervnek, amelyet Lloyd George Genuában akar majd teljesen keresztülvinni.

Lenin elfogadta a meghívást Genuába.

Cannes. Lenin a genauai konferenciára szóló meghívást elfogadta.

Az angol francia szövetség Olaszország is csatlakozni kíván.

Cannes. (Havas-ügynökség jelentése.) Szó van arról, hogy az angol-francia szövetséghez Olaszország is csatlakozni kíván.

A terv az, hogy a megegyezésre széles alapot teremtsenek és valamennyi európai hatalomnak kötelezni kell magukat arra, hogy tartózkodjék szomszédjainak bármilyen megtámadásától. Ez erre vonatkozó tanácskozások a Legfelsőbb Tanácsnak jelenlegi tanácskozásain túl is fognak tartani.

A jóvátételei összeg elosztása.

Páris. A Petit Parisien jelenti a cannesi tárgyalásokról: A Németország által 1922. évben fizetendő jóvátételei összeget végleg kétszázhusz millió aranymárkában állapították meg. Ebből

Belgium kap 580 milliót, 140 millió marad Franciaországnak, míg Anglia lemond részesedéséről.

Ezenkívül Franciaország természetbeni szállításokat is kap. Ezekkel és a készpénzzel oly összegre emelkedik a francia részesedés, amennyit Franciaország az esetben is kapott volna, ha nem adnak Németországnak moratóriumot.

Igy sikerült Lloyd Georgenak megnyerni Franciaország támogatását felosztási tervéhez.

szálló szigorú orvosa vizsgálja meg és a beteg kénytelen lefelé cipelni a tuberkulózist a völgybe, ahol még mindig vannak betegnek szánt szanatóriumok.

A vándort az állomás előtt a lovas szék serege várja és három lila bankjegyre már fel is viszik a Panna-hausba vagy a Südhahnbau, ahol ennek a négy-ölezer 'nouveaux riches'-nek az cítele — mint valami kisvárosi korzón — bangos hahótában a férfiak és mesés prémeiben az asszonyok — kulminál és centralizálódik.

Cseng a csengő a lovakon a szán előtt, az osztrák kocsi minden pillanatra visszarántja a gyeplőt: rödlik szaladnak lefelé az uton, a lányok száján vig nevetés, férfiak kezében a kormánykerék recseg, gyenge, ferde vonalok húzódnak a völgyek fölött, eskik a hó, piros és zöld sálók lobognak a széleken, — Kihez, kihez? — kiablánál az utashoz a szomszéd hegyekről is: itt mindenki mindenkit ismer és magyar.

Szép itt. Milyen friss itt a levegő, milyen tiszta, az ember érzi, a rongy városi tünde hogy birkózik ezzei a nagy tisztasággal. A hó a hegyek teletje, az utak, a villák minden csillogó tiszta és az emberek is. Itt nincs a város emberének ráncos, aszott, gödrös arcából egy sem, vidáman csillognak a szemek és az asszonyokon bricsessz a kurta prémaikat alatt. Nem igaz, nem jó, nem helyes — de talán nem is — ha ma még így van — baj, hogy így van, hogy ilyen szépen van, elvörös a Dob-utóban is szenvedtek az emberek és a pesz zsidóasszonyok a bricsessz sem feszül másként, mint a hercegnek. Két óra alatt ér ide a trieszti gyors Bécsből, de mégis valahogy milyen egészen más élet ez itten. A hegyek teszik-e, a nagy csúsz, vagy a sok kristály, ami az asztalokon csillog: itt nincs árték és nincs politika és a politikus siberetek meg a siber politikusok itt Anatole Francourt próháknak beszélnek. Nincs is sok értelme a tábláknak, amik az éttermekben figyelmeztetik a feledékenyeket a zseblőről, politikáról, valóságáról és betegségről beszélni tilos.

Bécsben a siberok haragosak és szemtelenek, a nők rikóznak és az emberek tükednek. Mindenhol, még a Bristolban is. Itt csúsz van, nyugalom van és a Dob-utcai hordár, aki cigarettán kezdte és dolláron folytatja a karrierjét, este frakkot húz és glacié keztyűben vezeti a lányát az asztalhoz. A lánya pedig bricsessz vesz reggel és vastag marhabőrrel készült cipőjét — diszkrét fehér sziveltet és sapkát visel napközben és este estélyi ruhában jelenik meg a vacsoránál.

A vándor, aki ezt az életet nézi, sok-sok szines impressziót szed fel magába és elfelejti, hogy háború volt és háború után volt és van — elfelejti, hogy tegnap a kávéházban látott egy irodástalant, akinek a cipőjéből kilátszott az újságpapír, mert a harisnyájának nem volt szára, s az újságpapíron nagy betűkkel hirdetés látszott, így: »Billigste Preise. Bretter. Juvelien.« Az újságpapírostól a bricsesszig nem is olyan hosszú az út — gondolja a vándor — és milyen kevés, milyen héroszi a nő, aki csak a gyapjú teszi meg az utat. Pedig mindenhol góteszken kedvesebb és fért szédítőbb látvány, mint amikor délen a hosszú, fénylő fehér asztalok mellé jönnek a nők, a székek és karcuk, a lányok és sötétézésnek, asszonyok vidáman, kacagva, pirosan, nem a rougétól, de a szétől és csupa nadrag, csupa bricsessz feszül a combokon. Micsoda vidító dolog ez itten! És az ételekben és fűszerekben, felekezővásgalban és Honigant-parfümokban, hóban és csupa finom cigarettában, fehér legyekben és suhánó pincérekben, itt van az a hangulat, az a szag, nézés-keverék, amire oda-benn a városban verekszenek, nyögnek, sírnak, csalnak és ülnek; az asz-

szonyaik, akik nem beszélnek arról, hogy a zsír megint 200-al több és a villanyos hatvan korona lesz és nem kérdik, hogy miből legyen a gyerekeknek a cipő. Csunya, igaztalan, erőkeletlen, de bódító ez a sok asszony bricsesszben, ahogy feszítik az izmaikat és dobálják a bundáikat a vállukról, ahogy a nagy lüvegablakok néznek a havazásba a cigarettájuk füstjén keresztül és a hegyek áthajlók hozzájuk búsza fehére csuacskaikkal és a völgyben előlük és alattuk, a lábaik

HIRTEK

— **A király ünnepléses fogadtatása Suboticán.** Sándor király csütörtökön délelőtt eljegyzéséről visszajövet Suboticán keresztülutazik. Több testület azzal a kérelemmel fordult a főkapitányi hivatalhoz, hogy az adjon engedélyt, hogy a királyt a pályaudvaron hódolattal köszöntse. A főkapitányi hivatal minden erre vonatkozó kérésnek eleget tesz, amiret is felszólítja a testületeket, hogy a szerdai nap folyamán szerezze meg a pályaudvarba való belépéshez szükséges engedélyeket a főkapitányi hivatalnál. — A királyi eljegyzés alkalmából az épületeket szerdán és csütörtökön fel kell lobogózni.

— **A sibeniki affér a minisztertanács előtt.** Beogradból jelentik: A ma délelőtti minisztertanács újból foglalkozott a sibeniki eseményekkel és a kormány körében az a vélemény alakult ki, hogy az olasz mértékadó körök be fogják remélhetőleg látni, hogy kit terhel tulajdonképen a felelősség a sibeniki afférban és így a konfliktus mindkét állam részéről kedvezően lesz megoldható.

— **Szélcsend a helpolitikában.** Beogradból jelentik: Ugy a parlamentben, mint a kormány körében még ünnepi csend van. A képviselők nagyrésze még nem érkezett vissza Beogradba és így a pártkörök is néptelenek. A munka holnap kezd ismét megindulni, amikor a pénzügyi bizottság és a központi igazgatással foglalkozó parlamenti albizottság tartja ülését.

— **A vidovdáni merénylet tárgyalása.** Beogradból jelentik: Az elsőfokú bíróság január 13-án kezdte meg Kaceroovies és Novakovic volt kommunista képviselő büntényének a tárgyalását, akik államellenes akciójuk miatt állnak a bíróság előtt. A volt képviselők ügyének lefolytása után megkezdte a törvényszék a vidovdáni merénylek ügyének tárgyalását.

— **Novisad új városparancsnoka.** Novisadról jelentik: A hadügyminiszterre kinevezett Vaszics tábornok helyébe a király Milics Ljubomir tábornokot nevezte ki a novisadi első hadtest parancsnokává és városparancsnokká. Az új városparancsnok már elfoglalta hivatalát. Milics tábornok kedden hivatalos látogatást tett az első hadtest vezérkari főnökének kíséretében a novisadi városban, ahol a távollevő főispán helyett dr. Marinkovic Imre polgármester-helyettes fogadta az egész városi tanács jelenlétében.

alatt, fekete vonatok futnak és idelátászik messziről a fényleg betegek háza, ahogy fekszenek a napon, a hosszú székükben, vak tüdejük takarókba bugyoláltan, százan és százan egymás mellett és néznek ide fel, ezeket, az egészségesekre, a nevető szájuk fehér fogait mutatókra, ezekre, ezekre: a bricsessz ezre és aki közöttük állók: az is.

És a kába vándor már ezek miatt is szégyenli magát, akiknek a politika nem tilos dolog.

Sz. V.

— **Statistika a festőművészekről.** A „Tribuna“ írja: A hivatalos adatok szerint az S. H. S. királyság területén élő festőművészek s szábraksz száma a következő: Beograd 20, Zagreb 70, Ljubljana 30, Sarajevó 15, Ostjiek és Split 5-5 festőművész él.

— **Az angol kölcsön.** A londoni Bolton Arstong cég képviselője Beogradba érkezett a kölcsön megbeszélés céljából.

— **Zserjav miniszter állapota.** Beogradból jelentik: Dr. Zserjav Gregor szocialpolitikai miniszter állapota még mindig nem állott be javulás. Lába még állandóan 38-39 fok. A miniszter betegségeinek ma van a nyolcadik napja és kezelő orvosai remélik, hogy a krízis elmult s állapota javulni fog.

— **Újabb vizsga a suboticiai városban.** Az államnyelvből megírtott vizsgák a városban csütörtökön folytatódni fognak. Ezen a vizsgán azok a városi tisztviselők vesznek részt, akik a mulikori vizsgárol lemaradtak, bár kötelezve vannak a vizsga letételére. A csütörtöki vizsga befejezése után rövidesen sor kerül a meg nem felelt tisztviselők elbocsátására.

— **Az arcképes igazolványok kiállítás.** A suboticiai rendőrfőkapitányság ismételtén felhívja a lakosságot, hogy az arcképes személyazonosság igazolványt e hónap 21-ig saját érdekében feltétlenül mindenki váltsa ki, ne hogy ennek hiánya miatt kellemetlenségnek legyen ki téve.

— **Setyerov Szlavko a kerületében.** Dr. Setyerov Szlavko — aki a kikindai kerületet képviseli — a szerb karácsony ünnepeit a kerületében töltötte. Több községet keresett fel, ahol a községbeli demokratákkal tárgyalt.

— **A forgalmi adó fizetése.** Az egész ország kereskedői sorra tiltakoznak a forgalmi adó ellen. A tiltakozásoknak eddig intézkedésekben megnyilvánuló pozitív eredménye még nincs. A helyzet az, hogy a rendelet ma még változatlanul érvényben van s az október 1-i forgalomról az adóleveket ki kell tölteni, s beadni. Az adóvek beadásának terminusa ma, tizediken, lejárt. Minthogy a rendelet szigorú büntetőszankciókat fűz a terminus elmulasztásához, minden kereskedőnek számot kell vetni ezekkel a következményekkel.

— **Új dohányárak.** Az állami monopoli igazgatóság jelentés szerint a következő cigaretták fogják foralomba bocsátani, a következő árak n: Jadran 50 dinár, Kosovo 45 dinár, Sumadia 40 dinár, Vardar 28 dinár, Neretva 20 dinár, Morav. 15 dinár, Jeta 11 dinár, Sava 8 dinár 100 darabonként.

Sírám a telefonról.

A kultura fokát valamikor a szappanfogvasztáshoz mérték, de régg divatját mutta a hasonlat. Az emberi elme kifogyhatatlan áldásokkal gazdagította a világot, igájába hajlotta a természetet minden átkával együtt, de távolról sem sejtette, hogy mindebből az emberiségre teher hárának! E sorok írja el meri mondani, hogy a szappanfogvasztásnál külön kultúrtenyező a telefon elterjedése. Az északi részek honában a legszegényebb napszámosnak is van telefonja, hogy közvetlenül rögzehesse a szükséges érinthezért, időt kíméljen, amikor a nap hosszonyeg órája ugyssem elegendő minden napi dolog ellátására. Ott kedvezményeket adnak, hogy közelebb jussanak egymáshoz az emberek, — nálunk a telefon előlított egymástól. Elkezdett fölfelé rohanni az előfizetési ára, immár 1500 dinárba került esztendőnként egy állomás. Békében ennyi fizetést volt egész évre a miniszternek. Maholnap oda jutunk, hogy a telefon épp olyan kiváltságos luxuslike lesz kivételes gazdagoknak, mint a Tátrába való telelés vagy nyári szezon Ostendében. Akinek sokszor kell igénybe vennie, annál megdrága, mert többet tartar meg küldöndőjoh. De higgyék el, hogy nem lóg mindenki egész nap a telefonon, kétútharom föltétlenül szükséges beszélgetést ugyanannyit szedi, mint napi harminc-negyenet, nem igazságos. Ha meghonosították volna a beszélőnként való fizetés rendszerét, nagyon rárók megfontolnák, hogy telefonon adják-e le egymásnak ötpercenként a pletykákat. Igaz viszont más oldalról, hogy az állam ott szedi a kiadásokra szükséges pénzt, ahol tudja, embri kényelem megvédésénem juthat gondja. Hát hiszen nem is erről van szó, csak egy jutott esztünkbe az egész, hogy a világ nagy lángelméiről töpregtünk, akik kijárlhatnak bármit, még sem adhatják szellemük csillogását közvetlenül, önzetlenül az egész emberiségnek. Oda-ál közejük közvetlenek az állam.

— **De Valera bukása.** Londonból jelentik: De Valera újból megválasztása a Dail Eireann elnökévé meghehsult. Hatvan képviselő szavazott ellene, ötvenyolc mellette.

— **Megjelent Clemenceau lapja.** Párisból jelentik: A Clemenceau által alapított „ECHO National“ első száma hétfőn megjelent.

— **Kétezer vagonlakás.** Pontos statisztika szerint a SHS állam területén 2000 vagon használak fel vagonlakás céljaira. Ide értődnek még a vszui által elhasznált vagy rongált kocsiok is.

— **Revizió alá veszik Magyarországon a főnemeli címeket.** Budapestről jelentik: Szabadkirályválasztói politikai körökben vetették fel azt az eszmét, hogy a nemzetgyűlésen törvényjavaslatot nyújtanak be azirant, hogy mindezek a családok, amelyek a Habsburgoktól nyerték bárói, grófi, vagy hercegi címeket, revizió alá véteessenek abból a szempontból, hogy vajon hazafias erényeiknek köszönhetik-e a kitüntetéseiket, vagy pedig nem éppen nemzetellenes magatartásukért kaptak-e jutalmat?

— **Bethlen magyarázza kisgazdapárti beszédét.** Budapestről jelentik: Bethlen miniszterelnök pénteken vagy szombaton nagyobb beszédét mond a nemzetgyűlésen, a melyben kifejti a kisgazdapárti vacsorán mondott beszédének igazi értelmét.

— **Elfogyott az utlevélblanketta.**
Az utlevelek kiállításának újabb akadályja van. Elfogyott az utlevélblanketta. A subotícai főispáni hivatal napok óta nem tudott utlevelet kiadni, mert nincs könyvecské. Értesülésünk szerint a hiányt rövidesen pótolják s ismét megkezdik az utlevelek kiállítását. Január 15-iké utár minden valószínűség szerint egy évre érvényes utleveleket adnak ki mindenkinek, akinek utlevél kiállításához joga van.

— **Terjed a spanyolnátha.**
Stockholmból jelentik: A spanyolnátha valamennyi skandináv államban elterjedt. — Bécsből jelentik: A spanyolnátha Bécsben is fellépett. A megbetegedések száma egyre szaporodik.

— **Professzionizmus a magyar footballsportban.** Budapestről jelentik: A KAC-ügy fejleményei felborulással fenyegetik az egész magyarországi amatőr football-sportot. A professzionizmusnak nyilvánított játékosok nem nyugszanak bele a döntésbe hanem erősen követelik, hogy az MLSz hasonló, szigorral járjon el a többi egyesület ellen is. A játékosok kezében állítólag okmányok vannak, amelyek súlyosan kompromittálják négy elsőosztályú egyesületre. Így bizonyítani tudják, hogy az FTC és az MTK egy *Huzsics* nevű szakaszvezető útján küldött állandóan pénzt, katonakodó játékosainak, Csajkának, Nikolsburgernak és Mandlnak. A professzionisták az ügy elintézésére nem tartják alkalmasnak az MLSz-t és ezért bíróság elé akarják vinni az ügyet.

— **Cyilkosság Berlinben.** Berlinből jelentik: Bashauer Richard szobafestő, Berliners'rase 51. számú lakásán hétfőn este ismeretlen tettesek meggyilkolták. A gyilkosságot késszurásokkal hajtották végre. A tetteseket nyomozzák.

— **Megszűnt a kocsiforgalom a két Kanizsa közt.** Törökkanizsa és Ókanizsa közt a forgalmat a hajhídon keresztül bonyolították le. Télen a hajhídakat rendszerint elbontják s komponát közlekednek. A Tiszán azonban már erősen zajlik a jég, úgy hogy a kompen nem járhat. A bántabbak meg megkockáztatják csónakokon menni át a Tisza egyik partjáról a másikra, de ha az idő nem enged, akkor a csónaközlekedés is meg fog szűnni.

— **Nagy robbanás a galaci arzenálban.** Bukarestből jelentik: Galacban, a haditengerészeti arzenálban nagy robbanás történt. A kár igen nagy. A katasztrófa emberéletben is áldozatot követelt: öt ember meghalt, hat megsebesült.

— **Frankl Rózi újabb hangversenye.** Frankl Rózi zongoraművészné január 22-én a subotícai izraelita negyvet javára újabb hangversenyt ad.

— **Bethlen és Schober szerdán kezdik meg tanácskozásait.** Bécsből jelentik: Bethlen miniszterelnök és Schober kancellár szerdán kezdik meg tanácskozásait. Bethlen pénteken visszatér Bécsből Budapestre. Ekkor a szakreferensek folytatják a tárgyalásokat a részletekről. Februárban lesznek Budapestben a befejező tárgyalások.

— **Fascista tüntetés Bakerben.**
A dalmáciai Bakerben az olasz faszisták tüntetést rendeztek. Az egyik középületről letépték az SHS zászlót, végighurcolták a városon, majd elégették. A szláv lakosság nem mutatkozott az utcán.

— **A baranyai menekültek szervekedése.**
A baranyai politikai menekültek nemrégiben Beogradban Linađer Béla elnöke mellett egyesületbe tömörültek gazdasági érdekeik előmozdítása végett. A beogradi egyesület az ország területén levő menekülteket is hasonló szervezkedésre hívta fel, amit a subotícai emigránsok is tervei vettek. Mint azonban értesülünk, a subotícai rendőrfőkapitányság nem támogatja ezt az akciót, mert az itt levő baranyai menekültek nagy része nem tett eleget bejelentési kötelezettségnek és annak idején többször felhívás dacára nem jelentették, hogy mint emigránsok tartózkodnak a városban. A főkapitányság véleménye szerint csak azokat illeti meg a politikai menekülteknek járó védelem, akik mint ilyenek jelentkeztek a hájóságánál.

— **Előzetes bizonyítás gróf Károlyi Mihály perében.** Budapestről jelentik: A gyűjtőfogházban kedden folytatva a bíróság a királyi kincstárnak gróf Károlyi Mihály ellen indított vagyonelkobzási perében az előzetes bizonyítást. Bokányi Dezső volt népbiztos a következőkkel egészítette ki régebbi vallomását: 1918-ban a képviselőház elnöksége megadta a jogot a nemzeti tanácsnak, hogy összehívassa és feloszlatassa a képviselőházat, mert az elnökség szerint az új idők szellemében a Ház ugysem volna beilleszthető. Azt is kéri a nemzeti tanács elnökétől, Hock Jánostól, hogy, miután a képviselőház feloszlataása egybeesik a köztársaságnak a kupolacsarnokban való kikiáltásával, a feloszlatot Ház tagjai kapjanak belépőjegyet a kupolacsarnokba. A képviselők részt is vettek a köztársaság kikiáltásában.

— **A bácsföldvári matróna.** Bácsföldvártól jelentik: Bácsföldvár bácskai faluban él egy Pertics Czelő nevű asszony, aki az idén 106-ik életévbe lépett be. A 106 esztendő asszonynak most négy foga nőtt ki. A bibliai kort megélt matróna teljesen egészséges, s maga keresi meg kenyerét, naponta kijár a piacra, s ott árulja a termelői öszevezérelt terményeket. Sőt a délutánjait is hasznosítja, kártyát vet, — pénzért. Az öreg kártyavetőnőnek rengeteg sok kundsáftja van, akik feltevéntül bíznak a jóslásaiban.

— **19,000 korona a színházi alapra.**
Alig néhány hónapja, hogy a subotícai Műpártoló Kör a színházi alap javára rendezte előadásait. Az előadások tiszta jövedelmének 50 százalékát a kör a színházi alapra fordította, mely összeg a karácsonyi és újvi előadások tiszta jövedelmével együtt 19,000 koronát tett ki, mely összeget az egyesület agilis elnöknője, Pietsch Ferencné urnó, a magyar színháztudósok rendezője, a városnak beszolgáltattott.

(*) **A »Béke«** ötteremben naponta friss csapolású barna sör kapható.
(*) **A subotícai urilányok** január 11-én d. u. 5 órai kezdettel a karácsonyi vásártól visszamaradt tárgyak (babák, kézimunkák, piperezetek stb.) sorsolásával egybekötött műsoros délutáni rendeznek a Bárány szálloda terében.

(*) **A »Falu Rossza«** énekes népszínművet adja e hó 15-én délután 4 órai kezdettel közkiváratra a Subotícai Műpártoló Kör a városi színházban. Jegyek kaphatók a kör helyiségében, Pietsch fényképszékházban.

(*) **Orvosi rendelésre** haskötők készülnék Steinné-Schäffer Margitnál, Karadzseva-utca 7. 7827

— **Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője** nemi betegok részére. Rendel. délelőli 7—9 ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-ter. 13. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

(x) **Dr. Kosztolányi Árpád orvos** rendel Wilsonova-utca 34 szám alatt (a polg-iskola mellett) csecsemő- és gyermekbetegeknek délelőli 9—11 ig. bór- és nemi-betegeknek délután 3—5-ig (Salvarsan-oltások vérbaesásoknak). 3992

(*) **Dr. Wilhelm Imre** operatőr hazakerült és rendeléseit újból megkezdte. 182

KÖZGAZDASÁG

— **Álhírek a dinár nagy áreséséről.**
A vajdasági s különösen a subotícai pénzpiacra két nap óta rémhírek vannak forgalomban arról, hogy a dinár a külföldi tőzsdéken mennyire esik. E hírek hatásaként az amugy is tulmagas árak egyre emelkednek azok, akiknek készpénzt van, sietnek ezt áruba fűketi, ami a drágaságot is, meg a pénzhiányt is fokozza. Ezzel szemben megállapítható, hogy a dinár lényegesen bese nem következett be. Ha azonban a forgalmi korlátozás, amely valutaront) intézkedés, tovább tart, a dinár áresése alig lesz elkerülhető.

— **Kifizeti-e az Osztrák-Magyar-Bank a hátralékos osztalékokat?**
Az osztrák legibb bíróság elvi jelentőségű határozatot hozott, mely nagyon közelről érdeklí az Osztrák-Magyar-Bank részvényeseit. A bank annak idején ki akarta fizetni az 1919-re esedékes 5 százalékos osztalékokat, a banknál szereplő cseh szlovák kormánybiztos azonban megtiltotta a banknak az osztalék kifizetését. A kormánybiztos akkoriban a békeszerződés értelmében működtek a banknál, helyüket később a likvidáló bizottság foglalta el. A bank egyik részvényese pert indított a bank ellen az 1919-re esedékes osztalék kifizetése iránt. A perben most döntött az osztrák legibb bíróság és pedig elmarasztalta a bankot az osztalék kifizetésében. A bíróság indoklása úgy szól, hogy a banknál akkoriban működő kormánybiztosnak nem volt lefűlő joga, az utóállamok akkor már elszakadtak a banktól és megalkották a saját pénzrendszert. Ennek elvi döntésnek alapján most már a bank összes ausztriai részvényesei követelhetnék a hátralékos osztalék kifizetését, sőt a nem ausztriai részvénytulajdonosok is felújíthatnák követeléseiket. A bankot a legfelsőbb osztrák bíróság elvi döntése kevésbé érinti, mert annak idején tartalékolt a ki nem fizetett osztalékok. Nem jelenti azonban a legfelsőbb bíróság döntése most már azt is, hogy a részvényesek csakugyan megkapták a hátralékos osztalékokat. A kormánybiztosok helyét ugyanis

a likvidátorok foglalták el, akik az állam felett állanak és mintegy a békeszerződés meghatalmazottjainak tekintik magukat. Nagy érdeklődéssel tekintenek most itt a likvidáló bizottság magatartása elé. A kérdéssel a német és cseh-szlovák sajtó is élesen kezd foglalkozni. Az a nézet uralkodik, hogy megint megszorodott a bank körül kavargó konfliktusok száma egy beláthatatlan végű konfliktussal.

TŐZSDE

Beogradi tőzsde. Jan. 10. (Zárlat)

Valuták:	Devizák:
Font . . .	London . 31835
Fr. Frank 590	Páris . . . 64
Dollár . .	Newyork 76
Márka . .	Berlin . . 4315
Lira . . .	Bukarest. 55
Lei . . .	Szarlótki 270
Sokol . .	Prága . . 12025
Cseh . . .	Szofia . . 403
Osztr. . .	Bécs . . . 67
Nepoleon	Milano . 30230
Leva . . .	Gené . . . 1410
Drachma	Budapest, 1250
Sv. Frank	

Zürichi tőzsde. Jan. 10. (Zárlat.)

Devizák:
London . 2187
Páris . . 4290
Newyork 517½
Berlin . . 293
Milano . 225
B. pest. . 85
Bukarest . 845
Prága . . 175
Zagrebb . 017
Varso . . 017
Bécs . . . 017
Bélyegzet K

Budapesti tőzsde. Jan. 10. (Zárlat.)

Valuták:	Devizák:
Font . . .	London . 2590
Fr. frank .	Páris . . 5025
Dollár . .	Newyork 605—610
Márka . .	Berlin . . 365—375
Lira . . .	Milano . 2630
Lei . . .	Bukarest . 1000-1010
Sokol . .	Prága . . 001
Osztr. K 10½	Bécs . . . 195—205
Dinár . .	Zagrebb . 11825
Nepoleon 2350	Roma . .
Rubel . .	Zürich . .
L. márka 20½	Varso . .
S. frank . 11750	

— **ÉRTÉKPAPIROK:** Magyar hitel 1860. Osztrák hitel 1070, Államvasut 3910, Déli-vasut 1350, Salgó 4850, Kőszén 10000, Adria 6000, Atlantica 2550, Ganz-Danubius 32800, Papir 2700, Nasel 17500, Stavóni 1480, Rima 2330.

Löwy Testvérek divatáruháza

Ajánlja nagy választékú szőnyegraktárát, ebédlő szőnyegek minden nagyságban és minőségben kaphatók. Dívinterjúk és zongorafakaró különlegességek. Abla kiegészítők a legszebb kivitelben.

Dr. HEISLER SZANATÓRIUM
Subotica, Sokolska-ut.

Weisz és Schlesinger

festékárnyagkereskedők
 Subotica, Pašćeva-utca 13. szám.
 Ajánlja a tavaszi szezonra viszonteladónak festék, firnisz, kocsikenőcs, továbbá gépszír és vegyiáru cikkeit eredeti gyári áron. 192

SZOLGALATI NYERGEK!

TOVÁBBÁ
 BRICS, VEH,
 SÉNY NYE,
 REG, IGAS,
 SFARADES,
 LOSZÉR,
 ZAM ES,
 SZERSZAM-
 KAPHATÓK

VEFRETÉK
 OSTORÉ,
 OSTORNYEI,
 NAGYBAN,
 ES RICSINY,
 BEN ALEG,
 JUTANYO,
 SABB ARON

SZABÓ FERENC
 SZIJGYARTÓ ÉS NYERGESNÉL SUBOTICÁN. 798

LENGYEL-FÉLE HERZBERGER MALOM

a legjobb forgalmu vörnörlesztü malom felerészben vagy egészben eladó. — Értkezni lehet a malomtulajdonosnál. Csakis komoly vevőkkel tárgyalok. — **Ugyanott állandóan kapható:** tengeri dara 12*50 K, apródara 12 K, korpa 7*60 K. Mindenféle liszt a napiárban kapható.

3-5 éves nehéz belga nőri fajta igás kancók,
 2-3 éves tenyészmének és csikók,
 8-8 éves nehéz munkások jutányos árban és minden mennyiségben kaphatók.

Cim: **HOFFMANN JULIO** lókereskedő
 Čakovec, Medjumurje, Jugoslavia.
 270 Via Zagreb Čakovec.

Az „Ifjuság“

7-ik száma a szerb karácsonyi ünnepek közbenjöttével 12-én, vagyis csütörtök reggel jelenik meg, **GAZDAG ÉS NIVÓS TARTALOMMAL!**
Okvetlenül vegye meg!

Hollandiai virághagymák

Jácint különböző színekben 3-50-5 dinár
 Korai tulipán 2-50 dinár
 Szines tulipán 2-50 dinár
 Darwin tulipán 3-50 dinár
 Nárcisz különböző színekben 2-250 dinár
 Hársvirág teának kg-ként 2-20 dinár
 Svájci sajtolt jolyékony és poralakban 30 dinár.
 Mindentféle virág és veteménymagvak.
 Szétküldés postán és vasutal. 268
Tíma Viadsaviljević Beograd, Bulkovska-ul. 3.

Gummi-különlégességek rum- és likőressenciák
Lackner
 drogéria Subotica.

Egy nyolcjárattú **gőzmalom, lakással**
 együtt eladó. — Dietrich Adam Čurug. 164

Egy komplett **jégkészítő gyár kedvező áron eladó.**
 Bővebbet Gradjanska Banka Novisad, vagy „Union“ trgovina boja. 229

Valódi Paterno **NARANCS** érkezett
 Böhm Ármín Novisad, Masarikova ulica 1. Telefon 226. Sürgöny: „Hermes“. 260

TÜZIFA
 vagontelekekben, — azonkívül aprított fa állandóan raktáron a legmészekebb napiárban kapható. Kivánatra házhöz szállítva
Építkezési anyagok mindenemű épületfa, cserép- és asztalos-árak kicsinyben és nagyban kaphatók. Asztalosoknak árongedmény, Nagy narkett raktár tölgy- és bükkfában.
Pótlák Artur fakereskedő, Pajo Kujundžić-ut. végén. Telefon 685. sz.

Kózkórház közelében egy egészséges, száraz **büftorozott szobát**
 keres Varga fakereskedő (kózkórház alomás mellett). 220

TELEFON 6-10. **SANITAS” BORVIZ**
 Üdítő, olcsó ásványvíz-pótló ital: Készül **DECSY DEZSÓ** szódavígyárában SUBOTICA, PÁRHUZAMOS UT 225. SZÁM
 Kapható: **Decsy Jenő és Decsy Gyula** gyógyszerárában is 7205

A suboticei Belga konzultushoz érkezett két darab automobil a világhírű „Minerva“ antverpeni (Belgium) cégtől, amelyek az eziránt érdeklődőknek a suboticei villanytelepen a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthők, ahol minden kívánt felvilágosítás is adatik.

UTAZÓK,
 kik a fényképnagyítás szakmájában járatosak, magas jutalék mellett felvétetnek. Cim megtudható RAPID hirdető irodájában Novisad. 219

Prva Jugoslavenska Tovarna za Gumbe, Sloven - Bistrica
 Első Jugoszláv Gombgyár, Slov.-Bistrica
 ajánlja elsőrendűen elkészített szarugombjait minden nagyságban és minőségben uri- és női konfekció számára versenykiválí áron. 2351
 Eladás csak nagyban
 Kérjen ajánlatot.

Önborotválkozók
 Gillette és bármely pengéiket maguk élesíthetik egymaguk általánosan a legújabb rendszert követően élesítő
R.O.T.E.L.L.O
 készüléken, mely a Vajdaságban kizárólag **Tenner B. optikus** cégnél kapható Subotica, Kr. Aleksandar ulica 11. szám
 Borotvák, hajnyírógépek stb. borotválkozókhoz szükséges cikkek nagy raktára. 250b

BUZIÁSI SZÉNSAV
 természetes
 10 kg.-ként 340 koronáért kapható: 7350
JULIJO BAUER
 sömgykereskedőnél Novisad. Lematat Dölbácska részére Saját tartályok töltés végett átvételek.
Bor-seprüt, cefrét, törkölyt VESZEK és pálinkára cserélek vagy megfőzők, **Csernik István** pálinka-kereskedő.
 Sava Tekeli put 45. 7361

Wéonak átfestése és appetirozása
 bizonyítlan jövőjú agrárreform teszi nehezebbé; a régi terhek megmaradtak akkor is, amikor a földbirtok legnagyobb részét igénybe vette az új agrárreform. A törvényhozó bizottsági tagok létszámának kiegészítését kéri.
 A képviselőtestület részére mártuszi viszony szintén méltó tisztázva. A kormányk kötelessége lett volna új választások elrendelését követően.
 1837-1-12.

